

Kansalliskielilautakunta 30.10.2024 § 35

§ 35

Lausunnon antaminen aluehallitukselle vuosien 2026–2029 investointisuunnitelmasta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rajahalme Ville
Virtanen Toni

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, Sote-palvelutuotanto, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää

1. antaa lausunnon aluehallitukselle luonnoksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi vuosille 2026–2029 ja
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Käsittely

Tämä asia käsiteltiin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Jäsen Backman oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.41–19.42.

Päätös

Kansalliskielilautakunta päätti yksimielisesti:

1. Puheenjohtajan ehdotuksen mukaisesti:
"Kansalliskielilautakunta korostaa konkreettisemmän investointiosan tarpeellisuutta. Tällä hetkellä lausunnon antaminen ei ole mahdollista, koska luvut eivät avaudu tarkemmin. Kielelliset oikeudet on huomioitava myös investointeja koskevia päätöksiä tehdessä."
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Selostus

Aluevaltuusto päätti 1.10.2024 § 47 hallintosäännön tarkistuksista, jossa kansalliskielilautakunnan tehtäviin lisättiin, että sen tehtävänä on jatkossa lausua aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi. Kansalliskielilautakunnan on kuitenkin tarkoituksenmukaista lausua aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi jo nyt, vaikka hallintosäännön tarkistukset kansalliskielilautakunnan tehtävissä tulevat voimaan aluevaltuuston päätöksen mukaisesti vasta 1.12.2024. Lausunto laaditaan erityisesti lautakunnan strategisten vastuualueiden näkökulmasta.

Kansalliskielilautakunnan strategisena vastuualueena on muun muassa selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua ja tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä koko maassa ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Investointisuunnitelman valmistelun lähtökohdat

Hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun mennessä.

Ministeriöt hyväksyvät investointisuunnitelman 2026–2029 keväällä 2025. Hyväksytyin investointisuunnitelman pohjalta laaditaan hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2026–2028 investointiosa, jossa täsmennetään investointihankkeita sekä investointien toimeenpanon sitovuusperiaatteita. Aluevaltuusto päättää vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmasta loppuvuonna 2025.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö. Investointisuunnitelman hylkäysperusteet on kuvattu tarkemmin investointisuunnitelma liitteessä.

Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen kuten leasingvuokrasopimuksia. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Hyvinvointialueen on omistajaohjauksella huolehdittava, että hyvinvointialuekonsernin investointi tai investointia vastaava sopimus taikka pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutus ei ole ristiriidassa hyväksytyin osasuunnitelman kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmissa on otettava huomioon hyvinvointialueiden yhteistyösopimus.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävydestä investointien toteuttamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainanottovaltuuksista. Vuoden 2026 lainanottovaltuudesta on määrä tehdä päätös keväällä 2025. Hyvinvointialuejohtajan vuoden 2025 talousarvioesityksen perusteella suunnitelmavuosille 2026–2029 on muodostumassa ennakoidun vuosikatteen perusteella lainanottovaltuutta hankkeiden toteuttamista varten. Investointisuunnitelman 2026–2029 hankkeita arvioidaan suhteessa lainanottovaltuuteen vuoden 2025 alussa, kun tilinpäätöksen ennakkotiedot vuodelta 2024 ovat valmistuneet sekä vuosien 2025–2027 taloussuunnitelma on vahvistettu valtuustossa 10.12.2024.

Vuosien 2026–2029 investointisuunnitelman luonnoksen keskeiset nostot

Hyvinvointialueen investointihankkeiden suunnittelun perustan muodostavat hyvinvointialuestrategia, palvelustrategia, pelastustoimen palvelutasopäätös ja palveluverkkosuunnitelma.

Aluehallituksen 10.6.2024 § 88 vahvistaman suunnittelukehyyksen perusteella vuosien 2025–2027 taloussuunnitelma valmistellaan tasoon, jolla saadaan katettua vuosina 2023–2024 syntyneet alijäämät vuoteen 2026 mennessä, ja että hyvinvointialueen investoinnit valmistellaan hyvinvointialueen kokonaistalouden tasapainovaatimukset huomioiden.

Luonnos vuosien 2026–2029 investointisuunnitelmasta kokonaisuutena on laadittu siten, että se mahdollistaa palveluiden kehittämisen palvelustrategian mukaisella tavalla. Investointisuunnitelma on ylätasoinen, jota on määrä täsmentää vuosien 2026–2028 taloussuunnitelman investointiosassa.

Investointisuunnitelman tilahankkeissa on varauduttu palveluverkkosuunnitelman mukaisiin tilatarpeisiin sekä erinäisiin pienimuotoisempiin tilojen käytettävyyttä parantaviin muutostöihin. Tilakannan kehittäminen on teemoiteltu investointisuunnitelmassa kampuskehitykseen, palveluasumiseen, pelastustoiminnan kohteisiin sekä muihin tilahankkeisiin. Tarkempi kohdetasoinen tilaverkko tulee sisältymään valmisteltavaan toimitilasuunnitelmaan.

ICT-investoinneissa on varauduttu palvelustrategiaan sisältyvän digitiekartan mukaisiin hankkeisiin. Merkittävin yksittäinen hanke on asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta. ICT-hankkeita on ryhmitelty tarkemmin investointisuunnitelmassa. Koneet, kalusto ja laitteet sisältävät pääasiassa ylläpitäviä elinkaarihankintoja. Näihin hankintoihin on varauduttu yleisvarauksen muodossa. Merkittävimpiä hyödykeryhmiä ovat pelastuslaitoksen ajoneuvot, suun terveydenhuollon hoitoyksiköt sekä tilojen ensikertainen kalustaminen.

Molemmat osasuunnitelmat huomioiden taserahoitteisten hankkeiden arvo yhteensä vuosina 2026–2029 on 106,7 milj. euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten arvoksi on ennakoitu yhteensä 158,6 milj. euroa vuosina 2026–2029. Valtaosa tilahankkeista on ennakoitu toteutettavan vuokramallilla ja sitoumukset hankkeisiin kohdentuvat toimitilojen osalta vuosiin 2026–2027. Toimitilojen käyttöönotot ajoittuisivat vuoden 2027 jälkeiseen aikaan.

Investointisuunnitelmassa ei ole mukana voimaanpanolain mukaan hyvinvointialueelle vuonna 2023 siirtyneiden vuokrasopimusten uusimisia. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen näkemyksen mukaan voimassa olevien vuokrasopimusten uusimiseen ei tarvita lainanottovaltuutta, koska ne eivät kasvata toiminnan volyymia ja rahoitustarve ei lisäännä nykyisestä tilanteesta. Vuonna 2023 hyvinvointialueelle siirtyneitä vuokrasopimuksia uusitaan noin 28,9 miljoonalla eurolla (vuosivuokrataso) vuosina 2026–2029.

Suunnitelmassa ei ole esitetty myöskään autojen ja laitteiden leasing-sopimuksia, koska hyvinvointialueen tavoitteena on pienentää leasing-sopimusten määrää nykyisestä tasosta ja siksi leasing-sopimukseen ei tarvita uutta lainanottovaltuutta.

Oheismateriaali

- Luonnos investointisuunnitelmaksi vuosille 2026-2029
- Lausuntopyyntö vuoden 2025 talousarviosta ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmasta sekä vuosein 2026-2029 investointisuunnitelmasta kansalliskielilautakunnalle

Tiedoksi**Täytäntöönpano****Päätöshistoria**